

III.7041.8.2017.LN

**Pan
Krzysztof Jurgiel
Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa**

Szanowny Panie Ministrze

Uprzejmie dziękuję za ustosunkowanie się do wątpliwości konstytucyjnych powstałych na tle mechanizmu wygaszania stosunków pracy, zastosowanego w art. 51 ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. z 2017 r. poz. 624).

Podtrzymuję jednak swoje krytyczne stanowisko wobec tej regulacji, ponieważ stwarza ona podstawę do podejmowania arbitralnych decyzji o przedstawieniu propozycji nowych warunków pracy tylko niektórym pracownikom likwidowanych agencji. W powołanej ustawie nie ustalono żadnych kryteriów, którymi należałoby się kierować przy podejmowaniu decyzji o zaproponowaniu albo niezaproponowaniu nowych warunków pracy i płacy. Dodać trzeba, że pracownikom przysługuje bardzo ograniczona możliwość kontroli sądowej mechanizmów wygaśnięcia stosunku pracy. Na podstawie dotychczasowego orzecznictwa trzeba przyjąć, że może to się odbywać jedynie na dwóch płaszczyznach:

- zgodności z zasadami współżycia społecznego (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 24 września 2009 r., II PK 58/09, Lex nr 794857) oraz
- naruszenia zakazu dyskryminacji w zatrudnieniu (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 2001 r., I PK 525/00, Lex nr 52258).

Trudno zatem mówić o należytej sądowej kontroli decyzji podejmowanych w związku z zastosowaniem mechanizmu wygaszania stosunku pracy. Zakwestionowane rozwiązania są dla pracowników likwidowanych instytucji mniej korzystne, niż zasady obowiązujące w sektorze prywatnym. W rzeczywistości umożliwiają bowiem „grupowe” zwolnienia bez zobiektywizowanej oceny przydatności poszczególnych pracowników dla urzędu będącego następcą prawnym likwidowanej jednostki i dużą dowolność w wyborze pracowników, którzy otrzymają szansę kontynuacji zatrudnienia.

Nie może nasuwać wątpliwości, że powołane przepisy zarządzeń: nr 10 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie powołania Pełnomocnika do spraw utworzenia Krajowego Ośrodka Wsparcia (Dz. Urz. MRiRW z 2017 r. poz. 3) oraz nr 11 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie określenia zakresu działań w celu przejęcia zadań, które z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa będą realizowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz w sprawie wspólnej realizacji tych działań i środków niezbędnych do ich wykonania (Dz. Urz. MRiRW z 2017 r. poz. 11) nie mogą w żaden sposób uzupełnić ani złagodzić arbitralności wprowadzonych regulacji ustawowych. Zarządzenia te, w świetle art. 87 Konstytucji RP nie są bowiem źródłem powszechnie obowiązującego prawa, nie mogą w związku z tym kształtować w sposób wiążący sytuacji prawnej obywateli (art. 93 ust. 2 zdanie drugie Konstytucji RP).

Arbitralność zakwestionowanej regulacji jest szczególnie rażąca dlatego, że w roli pracodawcy występuje w tym wypadku państwo. Jak stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 21 marca 2005 r., sygn. P 5/04 (OTK ZU nr 3/A/2005, poz. 26) na tle mechanizmu wygaszania stosunków pracy z pracownikami magistratu warszawskiego, władza publiczna występująca w roli pracodawcy jest „zobowiązana do przestrzegania standardu stosunków z pracownikami o znacznie wyższym poziomie, niż w przypadku pozostałego kręgu pracodawców”.

Trudno uznać, że powołana w uzasadnieniu projektu ustawy potrzeba uniknięcia zagrożenia ciągłości realizacji zadań wymagała zastosowania konstrukcji wygaszania stosunków pracy. Wręcz przeciwnie, przy przenoszeniu zadań i funkcji zlikwidowanych Agencji: Rynku Rolnego oraz Agencji Nieruchomości Rolnych, możliwe było, moim zdaniem, zastosowanie regulacji kodeksowych.

Niestety nie mogę też podzielić stanowiska Pana Ministra, że w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego zastosowanie mechanizmu selektywnego wygaszania

stosunków pracy nie nasuwa konstytucyjnych zastrzeżeń. W moim głębokim przekonaniu wymaga on krytycznej oceny, w szczególności na tle wzorców wynikających z art. 2 oraz art. 60 Konstytucji. Ponadto w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego stosowanie tego mechanizmu było aprobowane warunkowo ze względu na jego nadzwyczajny charakter („możliwość stosowania takiego rozwiązania odnosi się do sytuacji nadzwyczajnych, związanych z koniecznością realizowania innych ważnych wartości konstytucyjnych. Oznacza to w efekcie, że rozwiązanie takie nie może stać się zasadą powszechnie stosowaną i nie można go bez konstytucyjnie uprawnionego uzasadnienia przyjmować w innych sytuacjach”). Teza taka pojawiła się w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 marca 2000 r., sygn. K 1/99 (OTK ZU nr 2/2000, poz. 59) na tle art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872, ze zm.), przewidującego rozwiązania zbliżone do kwestionowanych.

Podnosząc powyższe wątpliwości będę zobowiązany za przedstawienie stanowiska Pana Ministra.

Z poważaniem

[*Stanisław Trociuk*]